

Likabehandlingsplan

Läsåret 2011-2012

Innehållsförteckning

Utvärdering av förra årets plan.....	3
Vision.....	3
Det främjande arbetet	
Vad innebär trakasserier, kränkande behandling, diskriminering?.....	4
Lagen.....	5
Diskrimineringsgrunder	
Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck.....	6
Etnisk tillhörighet.....	7
Religion och trosuppfattning.....	7
Funktionshinder.....	8
Sexuell läggning.....	9
Ålder.....	9
Kränkande behandling.....	10
Det förebyggande arbetet	
Kartläggning.....	11
Åtgärder för årets arbete.....	12
Rutiner för åtgärder vid kränkning eller diskriminering mellan elever.....	13
från skolan/fritids personal eller ledning.....	15
Hur planen görs känd (implementering).....	15
Elevers delaktighet i planen.....	16
Nästa utvärdering.....	16

Årlig plan gällande Likabehandling och kränkning

Skola år F-9 och fritidshem:

Alfaskolan

Gäller under tiden:

Augusti 2011 – augusti 2012

Utvärdering av förra årets plan visade:

- Att en översyn inför årets plan ska göras med anledning av att skollagen förändrats och diskrimineringsgrunder lagts till.
- Att lagens syfte samt planens innehåll och rutiner måste bli kända och tillgängliga för skolans elever, föräldrar och all personal. Elever på Alfaskolan ska även vara delaktiga i det förebyggande arbetet och ta del av planens fortlevnad.
- Att användandet av metoderna i det förebyggande arbetet inte används som planerat.
- Att likabehandlingsplanen av skolans personal upplevs som tydlig och detaljerad. Framst gäller detta handlingsplanerna.

Vår vision:

Vi tror på en skola som bygger på värderingar såsom:

- *Varmt hjärta*
- *Skarp hjärna*
- *Rena händer*

”Alla elever lär sig så mycket som möjligt, trivs och mår bra.”

Vi eftersträvar:

- Ingen form av diskriminering eller ”kränkande behandling” får förekomma på Alfaskolan.
- Vi främjar allas lika värde.

Det främjande arbetet

Skolan och fritidshemmets arbete för att främja allas lika värde och trygghet:

Denna handlingsplan ska verka som styrdokument för Alfaskolans arbete mot kränkande behandling enligt Skollagen (6 kap) samt mot diskriminering enligt Diskrimineringslagen. Handlingsplanen innefattar definitioner, rutiner för åtgärdsplan, lokal ansvarsfördelning, dokumentationsdirektiv, kartläggning, utvärdering och utvecklingsarbete.

Vad innebär trakasserier?

Trakasserier kan vara av sexuell natur, ha att göra med kön, etnisk tillhörighet, tro, sexuell identitet eller funktionshinder. Det kan vara trakasserier om skolans personal säger nedsättande saker om eller till en elev. Det kan också vara trakasserier att bli behandlad respektlöst av andra elever i skolan. Trakasserier kan inträffa en gång eller förekomma vid upprepade tillfällen.

Vad innebär kränkande behandling?

Att bli behandlad illa en eller flera gånger, att få kränkande kommentarer eller att utsättas för mobbning definieras som kränkande behandling. Den som blir utsatt upplever sig kränkt av ord eller beteenden. Kränkande behandling utgår ifrån *upplevelsen* av en handling eller situation vilken upplevts kränkande utan att kunna härledas till någon av de tidigare nämnda diskrimineringskategorierna.

Vissa beteenden kan uppfattas som mycket kränkande, utan att det skulle leda till fällande dom i ett brottsmål. Därför går det inte att avgränsa den kategori handlingar som avses med kränkande behandling till enbart brottsliga handlingar. Det är eleven som avgör om en handling är oönskad eller kränkande. Kränkningar kan vara synliga och lätt upptäckbara likväl som de kan vara dolda och subtila som t ex utfrysning. De kan äga rum inte bara under den tid och plats där verksamhet pågår utan även via dator och mobiltelefon t ex via e-post, olika chatsidor, sms och mms.

Vad innebär diskriminering?

Att bli diskriminerad p.g.a. kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder innebär att bli särbehandlad eller missgynnad på ett icke önskvärt sätt. Skolan har i uppdrag att förebygga, förhindra och agera vid all form av diskriminering. Diskriminering kan ske direkt, indirekt och genom att någon ger order eller instruktioner att diskriminera.

Inledning

I skolan och inom fritidshemmet förmedlas ständigt rådande normer och värderingar. De förmedlas av andra elever och av vuxna, både genom undervisning, läromedel och pedagogisk verksamhet, men även genom hur vi uttrycker oss och hur vi agerar tillsammans med barnen i olika situationer.

Normer och värderingar speglar händelser och uttryck i samhället. För att förhindra och motverka kränkande behandling, diskriminering och ojämlika förhållanden i samhället, har skolan och förskolan en viktig uppgift att medvetandegöra och uppmärksamma de strukturer

som leder till att individer i samhället blir kränkta i sin tillvaro. Att bli diskriminerad på grund av sin sexualitet, sitt kön, sin ålder, sin etniska tillhörighet, sitt funktionshinder, sin religion eller tro eller att bli sexuellt kränkt eller trakasserad är en del av allas vårt samhälle oberoende av om man är utsatt eller inte. Med vårt demokratiuppdrag; att fostra kommande generationer, har vi ett avgörande ansvar och stora möjligheter att bidra till en positiv påverkan.

Att diskutera och synliggöra hur dessa perspektiv påverkar, samt interagerar med varandra är av största vikt i Alfaskolans strävan att ge alla elever och personal samma möjligheter och ansvar samt rättigheter och skyldigheter i skolan, förskolan och i samhället.

Vad säger lagarna?

Likabehandlingsplanen utgår från två lagar: Skollagen (kap 6) och Diskrimineringslagen. Lagarnas syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla elevers trygghet i skolan och förskolan. Det innebär att diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder förbjuds i förskolan, skolan och vuxenutbildningen. Lagen innebär också att elever får ett lagligt skydd mot kränkande behandling, som exempelvis mobbning. Lagarna omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen: förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning. Alla skolans elever och all personal och ledningsgrupp samt matsalens personal och lokalvårdare innefattas av lagarna.

Vad innehåller lagen?

- Förbud mot alla former av kränkande behandling, trakasserier, diskriminering samt repressalier kopplat till detta.
- Alla former av kränkande behandling och diskriminering omfattas av lagen.
- Kravet på att ha en årlig plan gällande likabehandling och kränkning där förebyggande åtgärder, utvecklingsområden och åtgärder redovisas.
- Inrättandet av ett barn- och elevskyddsombud.
- Kravet på att aktivt främja likabehandling och arbetet mot diskriminering.
- Skyldighet att utreda kränkningar och trakasserier.
- Det är lättare att få skadestånd för trakasserier, ”kränkande behandling” och diskriminering mellan barn och elever.

Den nu gällande lagen emot kränkande behandling finns i **Skollagen (6 kap) Lag emot diskriminering finns i Diskrimineringslagen.**

Övergripande främjande insatser:

- Alla elever är allas ansvar.
- Alfaskolans personal visar ett stort engagemang och tillgänglighet.
- Alfaskolans personal sätter tydliga gränser för ett oacceptabelt beteende (alfakoden).
- Alfaskolans värdegrundsarbete.
- Samtal och diskussioner om etik och värderingar ingår som en del av skolarbetet och

förs med elever och personal.

- Vi upplyser och utbildar i Barn- och elevskyddslagen.
- Vi har klassråd minst en gång i månaden där klassens sociala klimat uppmärksammas och arbetas med.
- Fadderverksamhet.
- Elevrådet uppmärksammar sociala klimatet på skolan i sin dagordning på möten.
- Elevskyddsombud.
- Trygghetsgruppens arbete.
- Trygghetsgruppen görs känd bland elever och personal.
- Utbildning av Trygghetsgruppen.
- Rasttillsyn; vi har alltid rastvakter som utifrån ett separat schema cirkulerar i utomhusmiljö. När det gäller inomhusmiljön har den lärare som är ansvarig för lektionen ansvar fram till att nästa lektion startar.
- Vi tydliggör vem man direkt vänder sig till om något hänt.
- Pedagoger gör alltid indelning i grupper vid t ex grupparbeten.
- Pysningen har sedan den 1 juli infört ett inrapporteringsverktyg för kränkning, trakasserier och olycksfall. Detta verktyg underlättar skolans arbete med att dokumentera och kvalitetssäkra arbetet mot kränkningar och trakasserier.

Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck

Diskrimineringsgrunderna innebär att en person inte får diskrimineras på grund av att man är man eller kvinna samt om någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

LGR 11

”Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.”

Skollagen 1 kap 8§

”Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag.”

Vi på Alfaskolan strävar mot att:

- Elever skall känna att det råder frihet från kränkande uttalanden och könsrelaterat våld och övergrepp på skolan.
- Visa varandra respekt och använda ett vårdat språk.
- Stödja elever som bryter mot traditionella genusmonster.
- Stödja elever som bryter mot traditionella studie- och yrkesval.
- Alla elever har kontinuerligt diskussioner och värderingsövningar kring frågor om

genus, kön, sexualitet och jämställdhet.

Främjande insatser

- Båda könen är jämt representerade i skolans elevråd, samt i andra sammanhang.
- Utöka skolans pedagogiska bibliotek med aktuella rapporter och böcker inom jämställdhetsområdet.
- Arbeta tematiskt med blandade elevgrupper under t.ex. miljöveckan.
- Använda konferenstid/pedagogiska träffar till att fördjupa kunskaperna och förståelsen för dessa frågor hos personalen.

Etnisk tillhörighet

Diskrimineringsgrunden innebär att en person inte får diskrimineras på grund av sin nationalitet eller sitt etniska ursprung, sin hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alfaskolan strävar mot att:

- Alla elever skall ha samma möjligheter oavsett hudfärg, kultur eller etnisk tillhörighet. Ingen skall bli diskriminerad.

Främjande insatser

- Samtal om värderingar, rasism och främlingsfientlighet ingår som en del av skolarbetet/fritidshemsverksamheten.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringsgrunden innebär att en person inte får diskrimineras på grund av sin religion eller sin trosuppfattning.

Vi på Alfaskolan strävar mot att:

- Alla elevers och personals rätt att inte bli kränkt pga. sin religiösa tillhörighet eller trosuppfattning värnas. Detta innebär att man inte kan be elev att obligatoriskt närvara under högtider eller skolavslutningar som har en konfessionell prägel utan skolan ska då erbjuda annat alternativ.

Främjande insatser

- Religionsundervisningen skall bedrivas opartiskt.
- Information och kunskap om olika religioner skall ske opartiskt och inom ramen för religionskunskapen och inte till något trossamfunds förmån eller fördel.
- Skolans undervisningstid och lokaler ska inte användas för trossamfund att värva medlemmar. T.ex. ska ej svenska kyrkan informera Alfaskolans elever om konfirmationsutbildning under skoltid.
- Vara vaksam mot språkbruk som kan verka kränkande eller nedlåtande pga. religion eller trosuppfattning, både mellan elever och elev samt elev och personal.

Funktionshinder

Diskrimineringsgrunden innebär att en person inte får diskrimineras på grund av att man har varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar i sin funktionsförmåga.

Alfaskolan strävar mot att:

- Alla elever skall ha bästa möjliga tillgång till likvärdig skolgång efter egna behov, oberoende av funktionshinder.
- Anpassa skolmiljön så att eleverna kan fokusera och utveckla sina egna förmågor, färdigheter och kunskaper.
- Motverka språkbruk som kan verka kränkande eller nedlåtande pga. funktionshinder, både mellan elev och elev samt elever och personal.

Främjande insatser

- Att aktivt arbeta för att öka förståelsen för olika typer av funktionshinder, t.ex. genom att ha temadagar, göra studiebesök, att träffa personer som berättar om sina funktionshinder.

Sexuell läggning

Diskrimineringsgrunden innebär att en person inte får diskrimineras på grund av sin sexuella läggning (homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning)

Vi på Alfaskolan strävar mot att:

- Inte ta någon elevs sexualitet för given. Detta skall speglas i skolans sexualundervisning, men också i det vardagliga arbetet.
- Integrera ett hbtqh-perspektiv (homo- bi- trans- queer- hetero) i undervisningen.
- Vara uppmärksam på sitt språkbruk tillsammans med elever och inte prata om några personer som personer med ”annan” sexuell läggning.
- Vara uppmärksam på hur dessa frågor tas upp i de läromedel som används.
- Vara uppmärksam mot elevers och personals språkbruk och tydligt markera när någon använder ord som rör någons sexualitet på ett nedsättande vis.

Främjande insatser

- Samtal om värderingar och normer kring sexualitet och könsroller ingår som en del av skolarbetet och förskoleverksamheten.
- Vara uppmärksam på hur dessa frågor tas upp i de läromedel som används.
- Arbeta aktivt med ett hbtqh-perspektiv ämnesintegrerat, ex i svenska, samhällskunskap och historia för att även uppmärksamma viktiga icke-heterosexuella personer, perspektiv och händelser.
- Vara vaksam mot språkbruk som kan verka kränkande eller nedlåtande pga. sexualitet, både mellan elev och elev samt elev och personal.

Ålder

Diskrimineringsgrunden innebär att en person inte får diskrimineras på grund av sin ålder.

Skollagen kap 1 §10

”I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år.

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt

uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Vi på Alfaskolan strävar mot att:

- Alla barns åsikter alltid ska mötas med största respekt oavsett ålder.
- Ingen ska särbehandlas p g a ålder
- Undervisning ska inte vara årskursbunden utan alltid anpassas utifrån kunskaper. Vi har t ex inte nödvändigtvis samma undervisningsböcker i en årskurs.

Främjande insatser

- Fadderverksamhet för att lära känna elever i olika åldrar och för att öka förståelsen och respekten för varandras åsikter.
- Storsamlingar tre gånger/år för att träffas över åldersgränserna och skapa förståelse och respekt för varandras arbeten på olika nivåer.
- Vi har på skolan åldersblandade korridorer för integrering.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan ske vid ett eller flera tillfällen. Den som blir utsatt upplever sig kränkt av ord eller beteenden. Detta gäller alla, såväl elev – elev och vuxna – elev.

Med kränkande behandling menas en kränkning som saknar koppling till diskrimineringsgrund (kön, trosuppfattning, funktionshinder...)

Exempel på kränkande behandling utgår ifrån *upplevelser* av nedanstående handlingar vilka upplevs kränkande utan att kunna härledas till någon av likabehandlingsplanens tidigare nämnda områden. Exempel på kränkande behandling är:

- ordbruk, beteende, handling,
- mobbing,
- fysisk eller psykisk misshandel,
- ofredande,
- olaga hot.

Vissa beteenden kan för ett barn eller en elev uppfattas som mycket kränkande, utan att det skulle leda till fällande dom i ett brottsmål. Därför går det inte att avgränsa den kategori handlingar som avses med kränkande behandling till enbart brottsliga handlingar. Det är eleven som avgör om en handling är oönskad eller kränkande.

Alfaskolan strävar mot att:

- ingen form av kränkning, trakasserier eller diskriminering får förekomma på Alfaskolan.

Främjande insatser

- Samtal om etik och värderingar ingår som en del av skolarbetet och fritidshemsverksamheten.
- Regelbundna klassråd/elevråd

Resultat av kartläggning:

Kartläggningsmetoder

Följande metoder används för att kartlägga arbetet mot diskriminering och kränkande behandling:

- Varje år genomförs en enkätundersökning bland eleverna med frågor om hur de upplever sin sociala situation i skolan utifrån Likabehandlingsplanens områden. En enkätversion för F-3 och en för 4-9. Denna sammanställs av klassföreståndare och lämnas till Trygghetsgruppen och skolledning.
- Ett sociogram görs i alla klasser för att kartlägga kompisrelationerna varje år enligt mall från Trygghetsgruppen.
- Utvärdering på utvecklingssamtalen två ggr per läsår.
- Trygghetsgruppen utvärderar sitt arbete utifrån statistik och givna frågor.
- ”Husmodellen” enligt DO m fl används varje läsår som en metod för att se över verksamheten i förskola/skola/fritidshem, identifiera behoven för likabehandlingsarbetet och involvera all personal och elever. Detta arbete har som mål att kartlägga och ge underlag för att formulera nya mål samt bestämma viktiga åtgärder för likabehandlingsarbetet under det kommande året. I detta arbete ses till olika fysiska platser (t ex lektionssalar, uppehållsrum/Vågen, utegård, korridorer/trapphus) och aktiviteter som utmärker verksamheten. Komplettering sker också för det fortsatta likabehandlingsarbetet med enkätundersökningar, observationer och intervjuer.
- Personalen utvärderar sitt arbete (enkät)

Resultat av kartläggningen

Det finns ett visst behov bland personal gällande handledning i hur man i det dagliga arbetet i skolan jobbar med likabehandlingsarbetet/kränkningar såväl förebyggande som utredande.

Arbetet med att förbättra förståelsen för de olika diskrimineringsgrunderna genom temadagar, göra studiebesök, träffa personer som berättar om sina funktionshinder har ej genomförts under året för all personal och elever utöver ordinarie undervisning. Arbetet har främst inriktats på att utbilda personal inom de olika diskrimineringsgrunderna. Utbildning av viss personal i specialpedagogik, inom programmet KOMET och kring det systematiska arbetet emot kränkningar och diskrimineringsfrågor av PyssO (barn och elevombud i Pysslingen) har under årets genomförts men mer utbildning av alla elever och personal återstår till nästa års plan.

Arbetet med att förbättra korridormiljön i skolans alla delar och verksamhetsområden har gett positivt resultat främst under skoltid. Frågan har belysts på konferenser med ökad uppmärksamhet som följd. Dock har denna åtgärd inte gett önskad effekt under fritidstid. Fritidshemstid för elever från förskoleklass till år 3 har under året varit ett område i behov av särskilda insatser för att upptäcka kränkningar och arbeta förebyggande. Fritidspersonal har fått handledning och riktade personalinsatser i verksamheten har organiserats. Kartläggningen visar att fritids fortsatt är ett riskområden när det gäller kränkningar såväl inom- som utomhus.

Arbetet med att förbättra kontakten mellan elevråd och elevskyddsombud för att kunna ta en större del i arbetet emot kränkande behandling och diskriminering.

Elevskyddsombud har utbildats och representant från Trygghetsgruppen har deltagit i elevråd och arbetat med specifika områden i trygghetsarbetet på skolan. Kartläggningen visar att både elevrådet och elevskyddsombudet är viktiga i arbetet med likabehandling.

Åtgärder utifrån kartläggningens resultat:

1. För att säkerställa att elever, föräldrar och personal tar del av likabehandlingsplanen och är en del av Likabehandlingsarbetet på skolan så ska:
 - Finnas med i checklistor inför terminsstart att varje **klasslärare** ska behandla Likabehandlingsplanen med eleverna och det ska gå ut mailinformation till föräldrar att ta del av likabehandlingsplanen på hemsidan. *Ansvarig: Klassföreståndare*
 - På **föräldramöte**, klassråd och elevråd under läsåret ska Likabehandlingsplanen behandlas i alla klasser år F-9 på för årskursen lämpligt sätt. *Ansvarig: Klassföreståndare*
 - Representant från Trygghetsgruppen besöker även detta läsårs **Föräldrarådets** möte för att belysa likabehandlingsarbetet på skolan och ta in synpunkter och reflektioner. *Ansvarig: Trygghetsgruppen*
 - **Elevrådet** ska på sin dagordning ha med likabehandlingsarbetet på skolan, sätta upp mål som sedan utvärderas vid läsårets slut. Arbetet i elevrådet ska ha ett nära samarbete med Trygghetsgruppen och skolledningen för ett samlat helhetsgrepp av skolans likabehandlingsarbete. Det är alltid skolans personal som ansvarar för att likabehandlingsarbetet säkerställs. Biträdande rektor leder elevrådet. *Ansvarig: Biträdande rektor*
 - **Personal** får en kopia och tar del av årets gällande plan vid terminsstart. *Ansvarig: Biträdande rektor*
2. Förbättrat samarbete mellan elevråd, elevskyddsombud, Trygghetsgrupp, EST och skolledning för att på ett övergripande sätt arbeta emot kränkande behandling och för likabehandling. Biträdande rektor närvarar på elevråd. *Ansvarig: Biträdande rektor.*
3. Rektor ansvarar för att tid avsätts för handledning och stöd för pedagoger i likabehandlingsarbetet/kränkningssärenden samt att i dagordningen på lärar- och fritidskonferenser finns punkten alltid med. Detta gäller såväl förebyggande/främjande arbetet som arbetet med incidenter. *Ansvarig: Rektor*
4. Fortsätta att arbeta med förståelsen för de olika diskrimineringsgrunderna har till viss del genomförts genom utbildning av personal inom t ex specialpedagogik vilket fortsätter under kommande läsårs. Dialog och information till all personal på konferenser och gemensamma utbildningstillfällen. Lärarna tar upp diskrimineringsgrunderna sina klasser (se bilaga 1 – processbeskrivning) *Ansvarig: Biträdande rektor*
5. Säkerställa att de främjande insatserna och arbetet med handlingsplanen som nämns i planen efterföljs. Detta görs utifrån det nya rapporteringssystem som används inom Pysslingen. Arbetet utvärderas utifrån den frekvens av kränkningar som anges i rapporteringssystemet samt utifrån skolans egen dokumentation kring kränkningarna. Utifrån detta kan nya utvecklingsområden tas fram. *Ansvarig: Rektor och Biträdande rektor*
6. Arbetet med att upptäcka och förebygga kränkningar under fritidstid ska ses över. Främst handlar det om att göra en plan för var personalen ska befinna sig under fritidstiden för att täcka så stora ytor som möjligt. Diskussionerna startar i september 2011. Diskussionerna ska resultera i en plan. *Ansvarig: Biträdande*

rektor och fritidshemspersonal

7. Skolans arbete med fadderverksamhet ska utvecklas. Strukturer ska skapas, syftet med fadderverksamheten ska definieras och diskussioner kring hur fadderverksamheten ska påverka ordinarie undervisning sak hållas. Allt ovan ska formuleras i en plan för fadderverksamheten (se bilaga 1 – processbeskrivning).
Ansvarig: Biträdande rektor.

Rutiner för åtgärder vid kränkning eller diskriminering mellan elever

En konflikt har uppstått

Personalen som bevittnat eller informerats om konflikten samtalar med de

berörda och försöker komma överens med dem om hur konflikten skall lösas.

Personalen tar även reda på ifall en kränkande eller diskriminerande handling ägt rum. Om ja - fortsätt då till punkt 1.) Annars så har efter en kort tid (max en

vecka) har klassläraren ett uppföljningssamtal för att kontrollera hur det gått.

Om konflikten ej är löst vidtas andra åtgärder i samråd med elever och föräldrar.

Föräldrar kontaktas vid upprepade konflikter.

Är det något som hela elevgruppen behöver arbeta med?

1. En elev upplever sig kränkt

Personalen som bevittnat eller informerats om incidenten är ansvarig för att omedelbart starta en utredning samt att samma dag rapportera det inträffade till rektor. Rektor anmäler skyndsamt till huvudmannen (Pysslingen) Utredningen startar med ett samtal med eleven som blivit utsatt för kränkningen och därefter med den/de som kränkt. Personalen informerar sig om den kränkande handlingen eller det kränkande uttalandet utifrån Likabehandlingsplanen. Utredningen dokumenteras på särskild blankett. Föräldrar kontaktas skyndsamt. Efter en kort tid (max en vecka) kontrollerar personalen att inte kränkningen har upprepats. Återkoppling sker då till föräldrar. Den personal som är i kontakt med den aktuella gruppen bör uppmärksamma om det finns liknande tendenser i gruppen som helhet. Är det i sådana fall något som alla behöver arbeta med? Om det handlar om en hel, eller stora delar av en klass, går ärendet direkt vidare till rektor.

2. Trygghetsgruppen kontaktas

Om kränkningen inte upphört eller klarats upp inom en månad från det att kränkningen ägt rum, anmäler den lärare eller personal som har kännedom om detta Trygghetsgruppen skriftligen på särskild blankett. Till anmälan bifogas fullständig dokumentation från samtal med berörda elever och tagna föräldrakontakter.

3. Trygghetsgruppen sammankallas

Trygghetsgruppen sammankallas och utreder. Ärendet tas upp i EST.

4. Samtal med den utsatta personen

Samtal med eleven genomförs i möjligaste mån av två i Trygghetsgruppen och samtalet dokumenteras på särskild samtalsmall. Dessa två bör inte vara elevens undervisande lärare. Samtalets syfte är att få så mycket information som möjligt om det inträffade.

5. *Samtal med den/de som kränkt*

Eleverna hämtas en i taget ("ledaren" först). Det är viktigt att inte eleverna har någon möjlighet att prata med varandra under tiden. Samtalet ska vara mycket strukturerat och dokumenteras på samtalsmall. Eleverna informeras om att de vuxna vet vad som sker och att de vuxna på skolan känner till deras beteende och att mobbingen eller kränkningarna måste upphöra omedelbart. De vuxna ifrågasätter det kränkande beteendet, uttalandet eller mobbingen utifrån Likabehandlingsplanen. Eleverna får redogöra för hur de tänker göra för att få slut på det kränkande beteendet. Det är viktigt att även fånga upp "medlöparna". I möjligaste mån är det två från Trygghetsgruppen som håller i samtalet.

6. *Vårdnadshavare informeras*

Vårdnadshavare till de inblandade eleverna kontaktas muntligen av Trygghetsgruppen som informerar om vad som har hänt, vilka åtgärder som vidtagits och hur det fortsatta uppföljningsarbetet ser ut. Vårdnadshavare till berörda elever kontaktas skyndsamt.

7. *All berörd personal informeras*

Trygghetsgruppen informerar all berörd personal om det inträffade, för att kunna få hjälp att noga observera vad som händer runt den utsatta eleven under skol- och fritidshemstid.

8. *Uppföljning*

Trygghetsgruppen har ett enskilt uppföljningssamtal med de inblandade för att kontrollera att kränkande beteendet har upphört. Vårdnadshavare informeras muntligen av Trygghetsgruppen skyndsamt.

9. *Möte mellan elev, vårdnadshavare och skolledning*

Om det kränkande beteendet/trakasserier inte upphört informerar Trygghetsgruppen skolledningen som kallar till möte med vårdnadshavare och elever. En pedagogisk kartläggning görs och ett åtgärdsprogram upprättas.

10. *Uppföljande elevvårdskonferens*

Åtgärdsprogrammet utvärderas. Eventuellt upprättas ett nytt åtgärdsprogram baserat på utvärderingen av det föregående.

Anmälan

Polisanmälan eller anmälning till socialtjänsten görs vid allvarliga händelser.

Rutiner för åtgärder vid kränkande behandling eller diskriminering från skolans/fritids personal eller ledning

1. När en vuxen ser, eller får kännedom om att, en elev upplever sig kränkt eller diskriminerad av personal eller ledning

Den som bevittnat eller fått kännedom om kränkningen anmäler det inträffade till rektor senast samma dag. Rektor anmäler skyndsamt till huvudmannen (Pysslingen). Rektor eller någon av rektor utsedd kontaktar vårdnadshavaren skyndsamt. En utredning startas där någon ur skolledningen samtalar med den anställde och beskriver hur eleven uppfattat situationen. En plan görs upp för hur den vuxne ska ställa till rätta. Det kan innebära samtal med eleven och samtal med vårdnadshavaren. I samtalen kan representant från skolledningen medverka. Om det handlar om kränkning eller diskriminering från skolans ledning tas direktkontakt med huvudman (regionchef inom Pysslingen eller PyssO). Skolan håller då inte i utredningen.

Då inga tillräckliga åtgärder vidtagits

Är fallet redogjort för ledning samt berörd personal men inga åtgärder förbättrat situationen skall huvudman eller annan ansvarig kontakta Barn- och elevombudet, eller annat berört ombud/PyssO/Team Barn och Elevhälsan

Anmälan

Polisanmälan görs vid allvarliga händelser.

Dokumentation

All personal på Alfaskolan dokumenterar det de ser, hör och misstänker kan vara någon form av kränkande behandling eller diskriminering. Dokumentation bifogas anmälan till Alfaskolans Trygghetsgrupp. Gruppen dokumenterar samtliga samtal med förövare, den utsatte och vårdnadshavare samt för minnesanteckningar på sina möten. Dokumentationen delges rektor snarast efter varje avslutat möte genom att rektor varje vecka tar del av protokoll i Trygghetsgruppens pärm.

Hur görs planen känd i vardagen för alla på förskola/skola/fritids/hemmet :

Implementera lagen i Alfaskolans arbete

För att aktivt främja likabehandling, vilket lagen kräver, samt för att nå goda resultat med att ge alla elever de rättigheter, möjligheter och skydd som lagen syftar till måste planen användas aktivt, som ett levande och handledande dokument. Lagens syfte samt planens innehåll och rutiner måste bli kända och tillgängliga för skolans elever, föräldrar och all personal. Elever på Alfaskolan ska vara delaktiga i det förebyggande arbetet och ta del av planens fortlevnad. Elevrådet skall sättas in i lagens syfte och planens innehåll som ett stöd till resten av skolans barn och elever. Elevrådsrepresentanter utbildas genom SECO/SVEA. Genom klassråd diskuteras planen och dess innehåll och syfte med alla elever på skolan.

Alfaskolans elevskyddsombud skall ha en nyckelroll i kontakten mellan elever och personal och utbildas även i dessa frågor.

- All personal inom skola och fritidshemsverksamhet ska få en kopia och läsa Likabehandlingsplanen samt kunna stå bakom det som står i den och känna sig delaktiga.
- Alla elever och föräldrar ska känna till Likabehandlingsplanen. Klassföreståndare och fritidspersonal ansvarar för att det skapas möjlighet för under t ex klassråd och föräldramöten.
- Trygghetsgruppens arbete omfattar lagens mening och arbetar med Likabehandlingsplanen som handlings- och åtgärdsplansdokument.

Hur och när har barn/elev varit delaktiga och haft inflytande i planens alla delar:

Likabehandlingsplanen tas upp i alla klasser under de första veckorna på läsåret.

Eleverna ska utifrån mognad informeras om:

- Planens olika delar med fokus på diskrimineringsgrunderna och handlingsplanerna.
- Vart de vänder sig om de känner kränkt
- Vad de ska göra om de ser någon bli kränkt
- Vad de kan förvänta sig av skolan i arbetet med kränkningar.

Planen antas först efter det att elevrådet och föräldrarådet lämnat synpunkter på planens innehåll.

Elevrådet har i uppdrag att se över hur planen ska införlivas i skolan och hur det fortsatta arbetet ska fortgå. Lämna synpunkter på planen

Årets utvärdering:

- I juni varje år utvärderas planen. Baserat på utvärderingen skrivs en ny plan.

2006-08-24 av Janina Skeppström & Elin Hallberg

Ny 2008-08-26

Ny 2009-08-27

Ny 2009-09-01

Ny 2010-05-09

Ny 2010-09-16 av Cecilia Eriksson, Maria Johannesson, Mathias Cavedoni & Ingela Wall.

Rev 2011-03-15 av Cecilia Eriksson, Maria Johannesson, Mathias Cavedoni & Ingela Wall.

Ny 2011-08-12 av Martin Hellstadius och Cecilia Eriksson